

2008-09-05

Regeringen
Socialdepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över Ds 2008:58 "Ändringar i lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning m.m."**

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH, har inbjudits att lämna synpunkter på ovan nämnda promemoria. Med anledning därav vill RSMH framföra följande.

I huvudsak ställer sig RSMH positiv till de föreslagna förändringarna i lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning m.m. De principiella invändningar och farhågor RSMH tidigare har gett uttryck för i samband med förslaget till ny Patientdatalag liksom över inledande promemoria som producerats av Socialstyrelsens projekt rörande nationell informationsstruktur, det så kallade NI-projektet kvarstår dock. Alla behöver inte i alla lägen veta allt om vårdtagaren för att bästa möjliga vård och omsorg ska kunna säkerställas.

Att utifrån medvetet samtycke underlätta för den farmaceut man konsulterar att få en för en seriös rådgivning nödvändig helhetsbild i samband med individuella läkemedelsgenomgångar är dock för RSMH inte särskilt kontroversiellt - tvärtom. Detta är ett stöd för läkemedelskonsumenten i kontakten med stressade förskrivare som behövs och som idag – på ett inte alltför lyckat sätt – enbart bedrivs ad hoc i samband med expediering.

Att en förskrivare ska få överlåta åt annan behörig hälso- och sjukvårdspersonal att utan uttryckligt samtycke från den registrerade – det vill säga den registrerade bedöms inte vara förmögen att själv ta ställning till frågan – få tillgång till uppgifterna i läkemedelsförteckningen om det är nödvändigt för att den registrerade ska kunna få vård eller behandling som han eller hon oundgängligen behöver (en akut nödsituation) innehåller dock två fallgropar.

Den som utan uttryckligt samtycke tar del av uppgifter i läkemedelsförteckningen (eller för den delen känsliga personuppgifter på annan plats) måste principiellt kunna avkrävas två saker - dels en konkret förklaring till varför samtycke inte kunnat inhämtas och dels en saklig grund för varför uppgifterna bedömdes vara oundgängliga för en vårdinsats av akut natur.

I för den registrerade tillgänglig dokumentation måste i efterhand dessa två frågeställningar kunna besvaras på ett för den registrerade tillfredsställande vis. Om denna rättighet måste även den registrerade göras underkunnig. Ansvaret för det senare åvilar likt det föregående

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa

vårdgivaren. Samband mellan loggförd åtkomst och anförd grund för åtkomst utan samtycke i det individuella fallet måste kunna utläsas av de registrerade utan djupare IT- eller medicinskt tekniska kunskaper.

Vår förhoppning är vidare att den IT-struktur som är under uppbyggnad och de nystiftade reglerna angående känsliga personuppgifter inom vården kommer att samverka på ett sådant sätt att det inte i "effektivitetens" namn blir rutin att kolla först och fråga sen eller att ett nej tolkas som ett symptom på att man inte förmår förstå frågan och samtycke därmed ska anses irrelevant. Frågan är rent krasst om 4 kap 9c § Brottsbalken och § 48 PuL även kommer att synas i framtida praxis på detta område eller om den registrerades vilja raskt underordnas effektivitetskrav inom akutvården.

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa

Jan-Olof Forsén
Förbundsordförande

Håkan Jarmar
Kanslichef

Åke Nilsson
Intressepolitisk handläggare

Kopia
Socialdepartementet
Datainspektionen
HSO

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se